

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

‘Η στοιχειωμένη μηλιά, ποίημα ύπο Γεωργίου Δροσίνη.

Τὸ Ὀκταήμερον, ύπο Γρ. Ε.

‘Η Μόρτισσα, ύπο Δ. Γρ. Κ.

‘Η Δαυροφρία τῆς Λέσβου, ύπο Ν. Γ. Πολίτου.

‘Ονειρον καὶ ζωή, διήγημα Μαυρικίου Γιούκα, μετ’ εἰκόνων, μετάφρ. Ν. Ἐπ.

‘Η φωλεὰ τοῦ ἀετοῦ, διήγημα τοῦ νορβηγοῦ Βιγίοφνου.

Τραγουδάκι, ύπο Κωνστ. Μάρον.

‘Αναικτὰ Γράμματα.

Χρονικά.

Ζητήματα καὶ Ἐρωτήσεις.

Αἱ εἰκόνες μας: (Ἴλιον Μέλαθρον—‘Η Καντάδα, οὐμοριστική εἰκὼν ύπο Θέμου Ἀννίνου).

‘Η Ἀλληλογραφία μας.

Εἰς τὸ προδεκτές: ‘Η σαφήνεια καὶ ἡ ἀσφαίεια ἐν τῇ ποιήσει, ύπο Κωνστ. Ηλαριών.—Σονέτα, ύπο Στεφάνου Μαρτζώκη.—Ἀθηναϊκοὶ περίπατοι: Τὸ κάτω Σιντριβάνι ύπο Γερασίμου Βώκου.—Μεσάνυχτα, ύπο Ἀργύρη Ἐφταλιώτη.

Ἄλληστοι καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν «Ἐλκονογραφημένην Ἐστίαν»: Πρὸς τὸν κύριον ΓΡ. ΣΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, διευθυντὴν τῆς «Ἐλκονογραφημένης Ἐστίας» Ἀθήνας.

τὴν σύρραξιν τῶν ὄρέων ἀποκόπεται: μόνον τῆς οὐρῆς μέρος, ὡς κατὰ τὴν δίοδον τῆς Ἀργοῦς διὰ τῶν Συμπληγάδων περιεκόπησαν τὰκρα τῶν ἀφλάστων αὐτῆς καὶ τῆς προπτάσης περιστερᾶς ἡ ἄκρα οὐρᾶς. Πλὴν δὲ τῆς Ἀμαζόνος, ἡττηθέντα προσλαμβάνει ἀκόλουθον ἡ ἥρως καὶ τὸν μακρόχειλον Ἀράπην, καὶ ἀμφοτέρους ἔχει βοηθοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις, ὡς ἐν τισιν ἀρχαίοις μύθοις (οἷος ὁ περὶ τοῦ Ἡρακλέους καὶ Ἀλκωνος τοῦ τοξότου) καὶ ἐν πλείστοις παραμυθίοις, οἱ ἥρωες ἀκόλουθοι οὗτοι ὑπὸ συντρόφων θαυμασίας ἐχόντων ἴδιότητας, οὓς ἡ κατενίκησαν ἡ καθ’ οἰονδήποτε τρόπον παρέλαθον μεθ’ ἔχατῶν!

[“Ἐπεται τὸ τέλος】 Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

‘Περὶ τοῦ μύθου τούτου βλ. Th. Benfey, Das Märchen von den Menschen mit den wunderbaren Eigenschaften, seine Quelle und seine Verbreitung ἐν Ausland 1858 ἀρ. 41—45.—F. Liebrecht ἐν Orient u. Occident τ. III σ. 375.

Η καντάδα

ΟΝΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΖΩΗ¹

Διήγημα Μαυρικίου Γιούκα.—Μετάφρ. Ν. Ἐπ.

Καὶ ἦκουα τὸ ἔσμα καθαρώτατα πάντοτε, πάντοτε περίλυπον, πάντοτε διακοπόμενον ἀπὸ τὰς ὄμιλας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τὰ γαυγίσματα τῶν κυνῶν. Ἐπλησίαζεν ὅλον καὶ μοῦ ἐγένετο τόσον τὸ στῆθος ἀπὸ θλίψιν, ὡστε ησθανόμην τὴν καρδίαν μου ἐτοίμην νὰ διχραγῆ. “Ημούν: . . . ὅχι καλλίτερα ἀς μὴ τὸ εἰπῶ. “Ἐπειτα τὸ ἔσμα ἔπαυσε. “Η γραίᾳ ἤγοιξε τὴν θύραν καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἥρχετο ὁ υἱός της. Παρετήρησα τὴν θύραν καὶ εἶδα νὰ ἐμβαίνῃ ἔνας νεαρὸς ποιμὴν μὲ ἀπλούστατον ἀσπρό φόρεμα χωρικὸν ἄνευ κοσμημάτων. Τὰ μαλλιά του ἔπιπτον εἰς βοστρύχους μαύρους μακρούς, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἦτο ὡχρὸν καὶ περίλυπον.

— ‘Ο διάβολος νὰ τὸν πάρῃ τὸν ποιμένα σου! ’Αλλὰ τὶ ἥθελε λοιπόν; Λέγε, κόρη μου, ποιὸς τὸν ἔστειλε τὸ βοσκό σου;

— Κανεὶς. “Ηρχετο μόνος του, ἐπροχώρησε καὶ ἔλαβε τὰς χειράς μου ἐντὸς τῶν χειρῶν του. Ἡσθάνθη τὴν θερμότητα τοῦ πυρετοῦ ποῦ μὲ εἶχε πάσει, καὶ ἐκίνησε περίλυπος τὴν κεφαλήν. “Ἐβγαλετότε ἀπὸ τὴν τσέπην του ἔνα ἀσπρό ψωμί, ἔκοψεν ἔνα κομμάτι, καὶ μὲ παρεκάλεσε, ἐπειτα μὲ ικέτευσε νὰ τὸ φάγω. Τὰ δάκρυά του ἔπεφταν ἐπάνω εἰς τὸ ψωμί.

— Τὶ ἥθελε λοιπόν αὐτὸς ὁ βοσκός;

— ‘Η Ἰλόνκα συνεκράτησε μὲ τὰς χειράς

τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας της. Τὸ πρόσωπόν της ἔγινε κάτωχρον καὶ τὰ χειλή της ἐψιθύρισαν:

— Αὐτὸς ὁ βοσκὸς ἦταν ὁ σύζυγός μου.

— ‘Ο κεραυνὸς νὰ τὰ συνεπάρη ὅλα! — ἔβλασφήμησεν ὁ Φάρκας, διότι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δὲν ἤξεραν τὰς ώραιας σημειώνας βλασφημίας τῆς μόδας. — Εἶνε τωάντι πολὺ παράξενο ὄνειρον. Εἰς τὸ τέλος ὁ βοσκὸς αὐτὸς μεταμορφοῦται εἰς εὔγενη, ὁ οποῖος εἶχε φορέσει ἀπὸ ίδιοτροπίαν αὐτό τὸ φόρεμα, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

— ‘Η Ἰλόνκα ἐκίνησε τὴν κεφαλήν.

— “Οχι, κατοικούσαμε μαζὶ εἰς τὴν πτωχικὴν ἐκείνην καλύθην.

— “Ωστε εἶνε ἀνόητο ὄνειρο. Εἶνε χρίμα ποῦ ἐνήστευσες γιὰ μιὰ τέτοια ἀηδία, εἶπε καταθυμωμένος ὁ Φάρκας.

*

— ‘Ἐπλησίαζεν ἀπόκρεω. ‘Ο καιρὸς ἦτο γλυκὺς καὶ ἡ χιὼν δὲν εἶχε πέση ἀκόμη ἐπὶ τῶν πρασίνων πεδιάδων, τῶν ἀπεράντων.

— ‘Ο Φάρκας Πέτηκαν ἀπελάμβανε τὸν ωραίον χειμερινὸν καιρόν, καθήμενος εἰς τὴν αὐλήν του μεταξὺ τῶν δύο θυγατέρων του.

— Αἴφνης μία ἀμαζάν εἰσῆλθε θορυβωδῶς εἰς τὴν αὐλήν ἐξεγμένη μὲ τὴν θαυμασίας χαλινωμένους· ὁ ἡνίοχος μὲ τὴν κυανὴν στολήν του ἐκράτει τὴν μάστιγα καὶ ὅπισθεν οἱ ὑπηρέται ἵσταντο πολυτελῶς ἐνδεδυμένοι.

— Κύταξε, κύταξε! εἶπεν ὁ γέρων οἰκοδεσπότης, εἶνε ἀπαράλλακτη σῆπας εἰς τὸ ὄνειρο τῆς Ἐρτοκας.

— ‘Η Ἐρτα ψχρίασεν, ἀλλὰ ταχέως τὰ

¹ Ιδε σελ. 12.

ζωηρὰ χρώματα ἐπανῆλθον εἰς τὰς παρειάς της καὶ ἥρχισε νὰ παρατηρῇ μὲ μεγάλην προσοχήν. Γηραιός κύριος μὲ ουσιογνωμίαν μᾶλλον ιερατικήν, κατῆλθε τῆς ἀμάξης καὶ ἔνας νέος ἐπειτα ἐρυθρόπαρεις μὲ μύστακας μέλανας, μὲ λαμπροὺς ὄφθαλμούς, μὲ ἐρυθρόχρουν φόρεμα, τὸν ἡκολούθησεν. Ή νεᾶνις τὸν ἡτένισεν ἐπιμίαν στιγμὴν καὶ ἐπειτα ἔφυγε τρέχουσα διὰ μέσου τῶν αἰθουσῶν καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ δωμάτιον της. Ἐκεῖθεν ἥρχισεν ἀκροσταταὶ μὲ προσοχήν· ἀλλ' οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας της ἦσαν βέβαια, ὁ δυνατότερος ἥχος τὸν ὅποιον ἀντελαμβάνετο.

Οἱ ἐπισκέπται διέσχισαν τὴν αὐλὴν καὶ ὁ γηραιότερος ἐπαρουσιάσθη μὲ τὸ ὄνομα «Ἄβεβες Τισζανελάκ Γαβριὴλ Ἐσερετένη» ἐπειτα δὲ ἐπαρουσιάσεις καὶ τὸν νέον του σύντροφον, τὸν ἀνεψιόν του «Λουδοβίκον Βαρκέ» συνιστῶν αὐτὸν εἰς τὸν πυργοδεσπότην.

Παρῆλθε κάμποση ὥρα μέχρις ὅτου συνῆλθε ὁ Φάρκας Πέτκη ἐκ τῆς πρώτης καταπλήξεως του. Ἐπὶ τέλους ἡσπάσθη τὸν ζένους. Ἐλησμόνης ὅμως σχεδὸν νὰ παρουσιάσῃ τὴν θυγατέρα του Πιλόνκαν, ἡ ὅποια προσέκλινε σοβαρῶς καὶ ἔζητησε τὴν ἀδειαν ν' ἀποσυρθῇ.

Ο Πέτκη ἡσπάσθη πολλάκις τὴν θυγατέρα του πρὶν ὀδηγήσῃ τὸν ζένους του εἰς τὰς αἰθουσας.

Διέταξε νὰ φέρουν ἐκ τοῦ καλλιτέρου του οἶνου καὶ ταχέως οἱ κύριοι ἐγνωρίσθησαν ώς νὰ ἦσαν σύντροφοι παλαιοί.

— Εἰσθε συγγενῆς τοῦ Σίμωνος Βαρκέ; ἡρώτησε τὸν ζένον του ὁ Φάρκας.

— Εἴμαι οὗός του.

— Μονογενής, ἐδιόρθωσεν ὁ Ἀβεβες.

— Νὰ ζήσης ἀγαπημένο μου παιδί, — ἀνέκραξε ὁ Πέτκη σφίγγων τὰς χειρας του νέου. Ἐγνώρισα πολὺ τὸν ἀγαπητόν μου πατέρα σου.

— Καὶ αὐτὸς μοῦ ὡμίλησε πολλάκις περὶ ὑμῶν καὶ ξέρω ὅτι εἰσθε μαζύ εἰς τὴν Πολωνίαν μετὰ τοῦ Ράχοκζου.

— Ναί, ναί, σωστά, εἶπεν ὁ Πέτκη σφίγγων τὸν νέον εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ο πατέρος σου μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἥρχετο νὰ μ' ἐπισκεφθῇ. Δὲν πειράζει, ἀντὶ τοῦ πατρὸς ἔρχεται τὸ παιδί.

Ο Ἀβεβες ἔλαβε τότε τὸν λόγον.

— Ναί, εἶπεν, ὁ μακαρίτης διέταξε διὰ τῆς διαθήκης του τὸν οὗόν του νὰ σᾶς ἀναζητήσῃ.

(Αὐτὰ τὰ εἶπε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν κ. Φάρκαν ὅτι ὁ νέος εἶχε πλήρη τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας του).

— Ωστε ὁ ἀγαπητός μου φίλος ἀπέθανε; Ο Θεός νὰ τὸν ἀναπαύσῃ, καὶ σᾶς, φίλοι μου, νὰ σᾶς διατηρῇ ὁ Πανάγιαθος εἰς τὴν ζωήν.

Καὶ μετὰ βραχεῖαν σιωπήν:

— Θὰ καθήσετε ὄλιγες ἡμέρες, φίλοι μου, ἀλήθεια;

— Οχι, ὁ ἀνεψιός μου, εἶπεν ὁ Ἀβ-

εζ, δὲν ἥμπορει νὰ μείνη παρὰ ὄλιγον καιρόν. Ἐν κτήμα τόσον ἐκτεταμένον καὶ πλούσιον ως τὸ ἰδικόν του, δὲν δύναται νὰ μείνῃ χωρὶς τὸν κύριόν του ἐπὶ πολὺ. Δὲν πρέπει νὰ εύρισκεται κανεὶς μακρὰν τῆς οἰκίας του, διὰ τὸν ἔχη ὄγδοοντα βοσκούς νὰ ἐπιβλέπῃ.

Μὲ τὸν λόγους αὐτὸν ὁ πανούργος Μέντωρ ἀπεκάλυπτεν εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τὴν περιουσίαν τοῦ ἀγεψιοῦ του.

— Άλλα καὶ ὁ Πέτκη δὲν ἥθέλησε νὰ φανῇ κατώτερος:

— Μπα. Ο αὐθέντης δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνεται καὶ φύλαξ. Ἐσπειρά ὄκτακοσια στρέμματα καὶ ὅμως δὲν ἀσπρισαν δι' αὐτὸν τὰ μαλλιά μου.

— Ο Ἀβεβες ἔξηκολούθησε:

— Καὶ ἀλλαὶ ωσαύτως ἐνασχολήσεις τὸν ἀναγκάζουν νὰ φύγῃ. Η Αὔτου Ἐξοχότης, ὁ Παλατίνος δὲν ἥμπορει νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς παρουσίας τοῦ μαθητοῦ μου...

— Ο νέος ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἥρεσκε περισσότερον εἰς τὸν οἰκοδεσπότην. Αλλὰ διὰ νὰ μὴ δείξῃ ὅτι εἶναι κατώτερος ὁ Φάρκας ἀντεῖπε:

— Καλά, καλά. Ο Παλατίνος κυριαρχεῖ ἐν Ούγγαρισ ἀλλὰ καὶ ἐγὼ κυριαρχῶ ἐν Ἐσσέγγη καὶ δὲν θὰ κάμετε βῆμα ἀπ' ἐδῶ, ἐκτὸς ὃν θέλετε νὰ πάρετε μαζύ σας καὶ ὅλο τὸ σπίτι.

— *! διὰ νὰ μᾶς κρατήσετε σὲ σπίτι ποῦ εύρισκονται δύο τόσον εύμορφα κορίτσια, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῆτε τὴν βίαν.

Αὐτὴν τὴν σκέψιν δὲν τὴν ἔκαμεν ὁ Ἀβεβες, ἀλλὰ ὁ Βαρκέ.

— Βεβαίως, φίλατάτε μου, εἶπεν ὁ Πέτκη, αἱ θυγατέρες μου ἀξίζουν τὸν κόπο νὰ τὰς κυττάζῃ κανένας.

— Η μία μάλιστα, κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν τοῦ Σειμέριμούργου, ἔχει δικαίωμα ὅχι μόνον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς περιουσίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐμβλημάτων τῶν Πέτκη.

— Τα ἐμβλήματα δὲν εἶναι τίποτε ἐμπροσθεν τῶν ωραίων ἐκείνων ὄφθαλμῶν καὶ τῆς λάμψεως τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου προσώπου.

— Μήν ὄμιλῆς λοιπὸν μὲ περιφρόνησιν διὰ τὸ ἐμβλημα τῶν Πέτκη! εἶπε πλήρης ὄργης ὁ Φάρκας. Τὸ εἶδες ποτέ; Καὶ ἀφοῦ δὲν τὸ εἶδες, πῶς τολμᾶς νὰ ὄμιλῆς περὶ αὐτοῦ;

— Καὶ λέγων ταῦτα ἥγερθη καὶ ἐφώναξε:

— *! σεῖς! ποῦ εἶνε τὸ κλειδί τῆς ὁπλοθήκης.

— Δέν πιστεύω νὰ θέλετε νὰ μονομάχήσετε μαζύ μου, ἐπειδὴ ἐτόλμησα νὰ εἴπω ὅτι προτιμῶ τὸν ὄφθαλμούς τῆς θυγατρός σας περισσότερον ἀπὸ τὸ ἐμβλημάτων σας.

— Οχι, ἀλλὰ θέλω νὰ σᾶς δείξω τὰ ὄπλα τῶν Πέτκη, διὰ νὰ ξεύρης ἀλλοτε νὰ ὄμιλῆς περὶ αὐτῶν. Μὰ ποῦ εἶναι λοιπὸν τὸ κλειδί;

Τὸ κλειδί ὃν πάντοτε εἰς τὴν κατο-

χὴν τῶν δύο νεανίδων, αἱ ὄποιαι μόναι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέρχωνται ἐλευθέρως εἰς τὴν αἰθουσαν. Η Ἐρτσα ἤκουσε τὶ ζητεῖ ὁ πατέρη της. Δὲν εὔρεν ὅμως τὴν Ιλόνκαν διὰ νὰ τῆς δώσῃ τὸ κλειδί ὅπως τὸ φέρη καὶ ἡναγκάσθη νὰ κατέληθῃ ἡ ἴδια, χαίρουσα, ὡς παιδίον ποῦ ἦτο, ὅτι θὰ ἔβλεπεν ἐκεῖνον ὅστις τόσον φόβον τῆς εἶχε ἐμπνεύσει πρὸ ὄλιγου.

— Εδώσε λοιπὸν τὸ κλειδί ἐκ τοῦ ἀνοίγματος τῆς θύρας καὶ ἥθέλησε νὰ φύγῃ. Αλλ' ὁ πατέρη της τὸ ἐμάντευσε καὶ τὴν ἥρπασε ἐκ τῶν δύο χειρῶν, σύρων αὐτὴν ἔμπροσθεν τῶν ζένων του, ὡς ἀρνίον τὸ ὄποιον ὅδηγοῦν εἰς τὸ σφαγεῖον.

— Ε; λοιπὸν τί λέτε διὰ τὴν μικρότερή μου κόρη; (τοιουτούρπως ἐπαρουσιάσεις τὴν Ἐρτσαν). Μὴ φοβεῖσαι λοιπόν, παιδί μου, καὶ οἱ κύριοι αὐτοὶ δὲν σὲ κυττάσουν.

— Η Ἐρτσα ἥρυθρίσασε καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον δὲν θὰ ἀνήγειρε τὸν ὄφθαλμούς. Συγκατένευσε μολοντοῦτο νὰ ὑποκλιθῇ κομψότατα ἔμπροσθεν τοῦ Ἀβεβες, καὶ ὁ πατέρη της τὴν ἀφῆκε ν' ἀποχωρήσῃ.

— Πήγαινε, παιδί μου, νὰ πῆς νὰ καθαρίσουν τὶς ἀράχνες ἀπὸ τὰς ἀρχαίας προτομὰς διότι θὰ ὀδηγήσω τοὺς κυρίους αὐτοὺς εἰς τὸ ὄπλοστάσιον.

— Η νεᾶνις ἀπῆλθε τρέχουσα καὶ διὰ τὴν ἀπεμακρύνθη τὴν ἤκουσαν ἀδύοσαν.

(Ἐπεται συνέχεια)

Η ΦΩΛΕΑ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

— (Ἐντρεγκαάρδενε) ὧνομάζετο ἐν μικρὸν χωρίον, μοναχικόν, περικεκλεισμένον τριγύρω ἀπὸ ὑψηλοὺς βράχους. Τὸ ἔδαφος ἐφ' οὐ ἔκειτο ὅτι ἐπίπεδον καὶ γόνιμον, διεσχίζετο δὲ ἀπὸ εύρυν ποταμόν, ὁ ὄποιος κατέπιπτεν ἀπὸ τὸ ὄρος, καὶ ὅχι μακρὰν τοῦ χωρίου καθίστατο πλωτός.

— Απὸ τὸν ποταμὸν τοῦτον, τὸν ὄποιον ἀνέπλευσε μὲ ἀκάτιον, ἥλθεν ὁ πρῶτος ἐκχερσώτας τὴν κοιλάδα· ὧνομάζετο "Ἐνδρες" οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἥσαν ἀπόγονοί του. Τινὲς ἔλεγον ὅτι εἶχε καταφύγη εἰς τὸ μέρος τοῦτο διὰ φόνον τὸν ὄποιον διέπραξε, καὶ ἔξ αιτίας τούτου οἱ ἀπόγονοί του ἥσαν τόσον σκυθρωποί· ἀλλοι τούναντίον διεσχυρίζοντο ὅτι εἰς τοῦτο ἐπτακινούν οἱ βράχοι, οἵτινες καὶ κατ' αὐτὸ τὸ θέρος, ἀπὸ τὴν πέμπτην ὥραν, δὲν εἰσάγονται ποτέ τὸν κοιλάδα·

— Υπεράνω τοῦ χωρίου ἐκρέματο μία φωλεὰ ἀετοῦ· ἔκειτο ἐπάνω εἰς ὅξειδαν ἄκραν ὑψηλοῦ βράχου· ὅλοι εἴθεπον κατώθεν πότε ἡ θύλαια ἐξεκόλαπτε τοὺς αετιδεῖς, ἀλλ' οὐδεὶς ἥδυνατο ν' ἀναρριχηθῇ εἰς τὴν φωλεάν. Ο αετὸς ἵπτατο ὑπὲρ τὸ χωρίον, κατήρχετο ὄρμητικῶς καὶ ἥρπαζεν ἐν πρόσθιαν τὴν αἰγιδίον, μίαν φορὰν υάλιστα ἡρπασε καὶ ἐν μικρὸν παιδίον. Διὰ τοῦτο τὸ χωρίον δὲν έθεωρετο ἀσφαλές, ἐφ' ὅσον ὁ αετὸς εἶχε τὴν φωλεάν του ἐπὶ τῆς βραχώδους ἄκρας. Μεταξὺ τῶν κατοίκων ἐ-